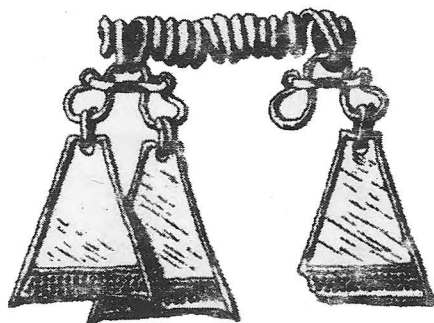

HISTORICAL -ARCHAEOLOGICAL COLLECTION № 17

**ГІСТАРЫЧНА-АРХЕАЛАГІЧНЫ
ЗБОРНІК**

№ 17

МІНСК

2002

УДК 947.6 902.904 (476) (082)

Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі працягвае выданне «Гістарычна-археалагічнага зборніка». У гэтым нумары змешчаны даклады і паведамленні ўдзельнікаў міжнароднай навуковай канферэнцыі «Беларусь і сумежныя краіны ў эпоху жалеза і ранняга сярэднявечча», прысвечанай 80-гадоваму юбілею Я. Шмідта, знакамітага даследчыка археалагічных помнікаў названых эпох на памежжы Беларусі і Расіі. Канферэнцыя адбылася ў Мінску 18—20 снежня 2000 года.

Зборнік разлічаны на археолагаў, гісторыкаў, краязнаўцаў і ўсіх тых, хто цікавіцца старажытнай гісторыяй і культурай Беларусі.

Матэрыялы да друку падрыхтаваны рэдакцыйна-выдавецкай групай аддзелаў археалогіі згодна з рашэннем Вучонай Рады Інстытута гісторыі НАН Беларусі.

Рэдакцыйна-выдавецкая група: В. Вяргей (кіраўнік),
Ю. Заяц, А. Іоў, М. Крывальцэвіч, А. Мяцельскі.

НАВУКОВЫ РЭДАКТАР

Г. Штыхаў, доктар гістар. навук

РЭЦЭНЗЕНТЫ

Л. Калядзінскі, канд. гістар. навук

Т. Бубенька, канд. гістар. навук

Першы нумар зборніка выйшаў у 1927 г., выданне адноўлена ў 1993 г.

ISBN 985-6234-72-7

© Укладанне калектыва аўтараў, 2002

З М Е С Т

Копытин В. Ф. Могилевское Поднепровье в исследованиях Е. А. Шмидта.	6	Kapycin V. F. Mahiliou Dnieper region in E. A. Shmidt's investigations.	6
Шадыро В. И. Днепро-двинская культура в исследованиях Е. А. Шмидта.	8	Šadyra V. I. The Dnieper-Dzvina Culture in investigations of E. A. Shmidt.	8
Шмидт Е. А. Актуальные проблемы изучения древностей IV—VII вв. Верхнего Поднепровья и Подвизья.	11	Shmidt E. A. The urgent problems of study of the 4 th —7 th cc. antiquities of the Upper Dnieper and Dzvina region.	11
Егорейченко А. А. Днепро-двинская культура в Браславском Поозерье.	19	Jeharejčanka A. A. The Dnieper-Dzvina Culture in the Braslau Lake region.	19
Лошёнков М. И. Культурная принадлежность городища Городец в Кричеве.	23	Lašankou M. I. Cultural identity of hillfort of Haradzec in Kryčau.	23
Ильютник А. В. О датировке и культурной принадлежности ранних городищ железного века в бассейне Березины.	35	Iľjućnik A. U. About the dating and the cultural identity of early hillforts of the early iron age in the Biarezina basin.	35
Сидорович О. М. Роговые грузики дьяковского типа на памятниках железного века Беларуси.	42	Sidarovič V. Antler sinkers of Dziakava type on the Early Iron Age sites in Belarus.	42
Бяліцкая Г. М. Тыпалогія гаршкоў з паселішча зарубінецкай культуры Хотамель II.	44	Bialickaja H. Typology of pots from the settlement of Zarubincy culture Hotamel-II.	44
Дробушевский А. И. Латенский импорт в Беларуси (ранний период).	54	Drabušeuski A. I. Le Tène import in Belarus (early period).	54
Гурын М. Ф. Антычны імпорт на тэрыторыі Беларусі ў рымскі перыяд.	65	Huryn M. F. Classical import on the territory of Belarus during the Roman period.	65
Белявец В. Вынікі даследавання 2000 г. на могілніку вельбарскай культуры каля в. Пятровічы (урочышча Бялая Гара).	73	Beliavec V. The results of 2000's investigations on the burial ground of Wielbark Culture near the village of Piatrovičy.	73
Оледзкі М. Вельбарская і пшеворская культуры на рубяже ранняга і поздняга рымскага перыядаў. Дынаміка паселенчэска-культурных змяненняў в хроналагічным асвятчэнні.	84	Ołędzki M. The Przeworsk and Wielbark cultures at the turn of the early and late Roman periods. The dynamics of settlement and cultural changes in the light of chronology.	84
Шадыра В. І. Банцараўская і тушамлінская культуры: агульнае і рознае (да пастаноўкі праблемы).	96	Šadyra V. I. The Cultures of Bancarauščyna and Tušamla: common and distinct features.	96
Кулаков В. И. Эхо гуннских войн в Балтии.	101	Kulakov V. I. Das Echo der Hunnenkriege ins Baltikum.	101
Рассадзин С. Е. Между Альпами и океаном: венеты — "другие германцы"?	112	Rassadzin S. E. Between the Alps and the ocean: venethi — "other Germans".	112

Лопатин Н. В. Памятники верхневьез Березины и Вилии в контексте культурогенеза середины I тысячелетия н.э.	123	Lopatin N. The sites of the Upper Biarezina and Viliya in the context of the cultural genesis of the mid 1 st millennium AD.	123
Нефёдов В. С. Салтовские древности в смоленских длинных курганах.	131	Nefedov V. S. The Saltovo artefacts in Smolensk long barrows.	131
Рнер Я. Г. О критериях начала средневековья в Восточной Европе.	140	Ryjer J. H. To the problem of criteria of the beginning of the Middle Ages in the Eastern Europe	140
Вяргей В. С. Ляпная керамика канца I тысячагоддзя н.э. з паселішча Гарадзішча ў Пінскім раёне.	144	Viarhej V. S. Hand-made earthenware of the late 1 st millennium AD from Haradzišča settlement in Pinsk district	144
Булкин В.А., Седых В.Н. Киев — Минск — Смоленск — Москва: истоки становления столичного центра.	152	Bulkin Vas. A., Sedyh V. N. Kiev — Minsk — Smalensk — Moscow: the sources of making of a capital.	152
Рябцевич В.Н. Монеты Брилёвского денежно-вещевого комплекса конца IX в.	155	Rabcevič V. N. The coins of Brylova set of coins and things of the late 9 th c.	155
Gurba J., Soczewiński E. Skarb dirhemów, ozdób srebrnych i złomu srebra z drugiej połowy X wieku z okolic Pńska.	158	Gurba J., Soczewiński E. The treasure of dirhems, silver jewelry, and silver waste of the second half of the tenth century from Pinsk outskirts.	158
Макушников О.А. Восточнославянский горизонт селища Нисимковичи II в Посожье.	165	Makušnikau A.A. The east-slavonic horizon of settlement Nisimkavičy II in the Sož Region.	165
Ганецкая I. Гісторыя фартыфікацыі гарадзішча ў в. Гарадок Маладзечанскага раёна.	175	Haneckaja I. U. History of fortification of hill-fort of Haradok in Maladzečna district.	175
Зайкоўскі Э.М. Даследаванне культавага комплекса Ашмянец.	181	Zajkouski E.M. The study of religious complex of Ašmianec.	181
Семянчук Г. Раннесярэднявечныя грунтовыя могілнік Дрысвяты—Пашавічы.	191	Siemiančuk H. Medieval underground cemetery Drysviaty — Pašavičy.	191
Дучыц Л., Ганецкая I., Іоў А., Лашанкоў М. Прудзішчанскі могілнік.	196	Dučyc L., Haneckaja I., Iou A., Lašankou M. The cemetery of Prudzišča.	196
Кошман В.І. Гарадзішча Капланцы.	201	Košman V.I. Fortified settlement of Caplancy	201
Мядзведзева В.У. Грэбні ў пахаваннях X—XII стст. на тэрыторыі Беларусі.	212	Miadzvedzeva V.U. Combs in the burials of the 10 th — 12 th centuries on the territory of Belarus	212
Клімаў М.В. Сярэднявечныя культавыя помнік Заскаркі ў ваколіцах г. Полацка.	218	Klimau M.V. Medieval religious site Zaskarki near town of Polack.	218
Краснова О.С. Культура питания в городах Беларуси X—XIII вв.	225	Krasnova V. The diet in Belarusian towns in the 10 th —13 th centuries.	225
Плавинский А.Н. Погребальные памятники возле деревни Харчичи.	229	Plavinski A. The funeral sites near the village of Harčyčy.	229
Дук Д.У., Мішын П.І. Семантика некоторых выяў полацкай кафлі з анімалістычнымі матывамі.	236	Duk D. V., Mišyn P. I. Semantics of some images on Polock tiles.	236
Сидорович И. В. Использование металлодетекторов в археологических исследованиях. Защита памятников.	241	Sidarovič I. V. The usage of metal detectors in the archaeological investigations.	241